

DÁVID ESZTER

Suathis fonala

VILÁGFONÓ CIKLUS I.

DÁVID ESZTER

Suathis fonala

ADOLAT KIADÓ

© Dávid Eszter 2024
Minden jog fenntartva
© Adolat Kiadó, 2024

Borítóillusztráció © Dávid Eszter
Térkép © Dávid Eszter
Borítóterv Donner Andrea

Tamásnak, Bubának és Julinak

*Suathis fürdik tiszta vizében,
Szárazra törli magát kelmében,
Előbb a talpát, aztán a búbját,
Kendő nélkül látja csak igaz valóját.*

„Minden tetőről látni a napot.”

PILINSZKY JÁNOS

Suathis lecsapta a *Mondák a szőnyegdzsinnekről* rongyos példányát. Megvakarta Milu menyét fejét, és bizalmasan az állatka fülébe súgta:

– Milyen bugyuta mesék! Nem értem, miért pont ebből fogunk előadást készíteni az iskolában. Szerencse, hogy apának megvan ez a könyv, és nem kellett kölcsönkérnem, bár elég nyúzott, félek, hogy szétesik. Biztos sokat olvasta, talán el is hiszi, ami benne van – vihogott. Majd hangosan kiabálni kezdett. – Apa! Apa! – Közben fenékkal előre lemászott a szűk, meredek lépcsőn. Korlát nem volt, de a lány tapasztaltan a falba kapaszkodott, ujjai tudták, hol találják a megvetemedett vályogfal repedéseit. – Mi lesz a vacsora?

A konyhában teljesen kihűlt kemence és sötétség fogadta. Sürgőforgó, vacsorát készítő apja vidám szakállas arca helyett némaság uralta a konyhát.

– Apa? – Suathis mély hangjába ijedt kérlelés lopózott. Élete eddigi tizenhárom évében sosem volt még olyanra példa, hogy édesapja ne lett volna otthon vacsorára, arra meg végképp nem, hogy ne legyen vacsora. Néha szegényesen, néha bőségesebben ettek, de Somár Hornoue sosem hagyta éhesen lefeküdni a lányát.

– Apa, nem vagy vicces! Tudod, hogy nem merek befűteni, félek a tűztől, és így meleg kaját sem tudok csinálni. Gyere már elő!

Hogy apja nem bújt elő, Suathis leült a jobb napokat idéző, tömörfa konyhaasztal mellé, ölébe vette Milut. A szelídített menyétet magához szorítva felhúzta a térdét, és magát átölelve ringatta a testét, közben dúdolni próbált. Erős szálú, méregzöld haja egyenletesen len-

gett a feje körül. Nem volt szép énekhangja, de most még ezt is jobb volt hallgatni, mint a néma házat. Addig ült ott, amíg egészen el nem gémberedett. Ekkor leszállt a székről, a konyhaszekrényből előbányászott egy fél cipót, abból ügyetlenül levágott egy vaskos szeletet, majd bögréjébe kecsketejet töltve dühösen felmorrant.

– Hát jó – kiáltotta bele a sötét konyha mélyébe –, akkor ma fent eszem a szobámban, és morzsázni is fogok!

Kiment a ház mögé a kis udvarban lévő mosdóhelyiségbe, dacosan kabát nélkül, és mezítláb, a hidegtől reszketve elintézte az esti dolgait, majd a kenyérral és a tejjel felmászott a lépcsőn. Állatkájával együtt bevackolt a takarója alá, megvacsorázott, és gyertyafénynél dühösen álomba olvasta magát. Nehezen aludt el, és gyakran felriadt, hiányzott az apja esti meséje. Valójában rettenetesen félt, de ezt még magának sem vallotta be.

Másnap reggel Suathis arra ébredt, hogy vacog. Azonnal maga köré göngyölte a takarót, félálomban megvakarta a morzsák miatt viszkető hasát, megtörölte a szemét, és a szokásos reggeli köszöntését brumogta bele a világba.

– Szép napot, Apácskám!

A szomszéd szobából a megszokott válasz – „Szépséges napot, szépséges kisleányom!” – azonban nem érkezett meg. Suathis zavarodottan hallgatott, majd tétován a kemence kéményére tette a kezét. Rögtön el is rántotta, mert az szinte sötét a hidegtől. A lány villámgyorsan magára kapta a nadrágját, pedig a szűk szabású, vastag szövetszövetből készült ruhadarabbal általában megküzdött, és felrántotta sokzsebes szoknyácskáját, ingét már lefele mászva húzta magára. Az ing nyakánál lévő kötővel, ahogy máskor, most sem foglalkozott.

A konyha pont úgy nézett ki, ahogy tegnap este hagyta. A cipó maradéka megszáradva az asztalon, mellette a kés, barna bakancsa a sarokban egymás hegyén-hátán, kabátja a szék háttámláján, és az egész konyha közepén ásító hidegséggel a kemence.

Suathis kétségbeesett. Megint felült a székre, eligazgatta fenéke alatt a még anyja által varrott színes párnácskát, és idegesen tekergetni kezdte a nyakláncát. A bőrszíjon függő kis lila holdat anyjától örökölte, ugyanúgy, ahogy a megvetemedett, öreg, rozsdaszínűre színeződött, hajdan piros fából faragott gyöngyökből fűzött karkötőt. Apja sokat ugratta miatta: *Az ékszerekbe kapaszkodsz, nehogy elsülyedj a gondolataid tengerében*, mondogatta. A nyaklánc már többször elszakadt, a karkötő fonala viszont erős volt, mindent kibírt. Apja mesélte neki, hogy a karkötőt ő készítette Suathis anyjának Suathis születésekor, szülési ajándékként. Suathis a világ minden kincséért sem vált volna meg tőle.

A lány körbenézett a helyiségben, mintegy leltározva, apján kívül hiányzik-e még valami, de minden olyan volt, mint máskor. Az öreg, néhol penészes falak békésen őrizték a kedves családi estéknek otthont adó konyhát. Megvolt a hatalmas kemence, amelyben Som'ar néha otthon is sütött cipót, kalácsot vagy Suathis kedvencét, az erdei füvekkel ízesített *bukot*, a Hargattaaan egész területén elterjedt fűszeres hússal vagy gombával töltött lepényt. A nagy, súlyos tömörfa konyhaasztal, háztartásuk legértékesebb darabja is ott állt a helyén, közepén összegömbölyödve pihent Milu.

Az asztal nagy volt, és stabil. Otthont adott a tésztagyúrásnak, vacsorának, leckeírásnak, festegetésnek, rajzolásnak és termékekből épített várkastélynak egyaránt. Suathis szerette az asztalt, most biztonságot keresve rá is fektette a tenyerét. A kemence mellett kis szék, azon nagy réztál, ebben mosogattak, a vizet az utca végében lévő kútról hordta be Som'ar, később, ahogy nőtt – apját kímélendő –, Suathis.

A réztál hokedlije mellett állt a konyhaszekrény, egy pergő festésű darab – az eredetileg halványzöld színű levélminta a szürke árnyalataiban játszott. A konyhaszekrényben hiánytalanul sorakoztak a tiszta, de csorba tányérok, bögrék és két fazekuk, valamint Som'ar büszkesége, a nagy rézedény. Ebben nagy ritkán levest és egyéb

finomságokat főzött, ha valahogyan nagyobb összeg ütötte a markát és a piacon jól be tudott vásárolni. Suathis beleszimatolt a levegőbe, mintha érezné az illatokat, de nem, minden csak káprázat.

Végül sietős léptekkel a piac felé vette az irányt. A tanító megérti, hogy nem megy ma iskolába, elvégre eltűnt az apja, nyugtatta magát. Szinte rohant, bakancsa hangosan toccsant az ósdi kövezetben lévő lukakban megbújó, olvadt hóból visszamaradt tócsákban. A piac előtti utcában jobbra fordult, és köszönés nélkül beesett az utcácska harmadik házának széles kapuján.

– Tylop úr! Apa itt van?

– Szervusz, Suathis! – üdvözölte a kerek arcú, mosolygós pékmester. Úgy nézett ki, mint egy barátságos zsemle. Suathis kisebb korában sokszor ábrándozott arról, hogy egyszer beleharap, hátha zsemleíze is van. – Édesapádat ma még nem láttam, de csak ilyen tájban szokott megjönni, miért jönne ma hamarabb?

– Nem jött haza tegnap délután óta! Egész éjjel nem volt otthon! Vacsorát sem csinált... – A kislánynak apja eltűnése óta először görbült sírásra a szája.

– Nonono, hát nyugodj meg, kicsim! Ez nem vall Som'ar mesterre, nem szokott kimaradozni éjjelre ő, nem olyan ember ő...

Tylop úr tudhatta pedig, milyen ember Som'ar, mivel Suathis apja több mint tizenhat éve nála dolgozott mint második pékmester. Errdett város szegénynegyedét ők látták el pékárúval.

– Nézz szét a piacon, Suathis, hátha valaki tud valamit. Remélem, nem történt semmi baj.

Suathis nem merte megkérdezni, milyen bajra gondol a pékmester, inkább gyorsan köszönt.

A piacon senki nem tudott semmit, noha Suathis becsülettel végigjárta – még az őt kolbásznyesedékekkel megdobáló disznóárust is kérdezgette –, mert tudta, hogy amiről a kofák nem hallottak, az nincsen is. Az árusok mindenről tudtak, ami Errdettben megesett, mivel

a piacon szegények és gazdagok is egyaránt megfordultak. Ugyanakkor senki nem látta tegnap délután óta Som'art, mintha a föld nyelte volna el a péket.

– Kisleány! Gyere ide, gyöngyvirágom, gyere ide Favir nénéhez!

Suathis összerázkódott. Favir néne szép ízes és nyálkás csigára emlékeztető gombákat árult, amit hajnalban, délután és éjjel az erdőben szedett. A gyerekek félték az öregasszonyt, a felnőttek tartottak tőle, mivel a néne sokat beszélt, összefüggéstelenül, és közben foghíjas szájából nyálcseppek fröcskölteket szerteszét. Suathis mégis összeszedte magát. *Hátha pont Favir néne tud valamit apáról*, gondolta, és odalépett az öregasszonyhoz.

A néne hosszan kereste a szavakat, többször belekezdett a mondanójába.

– Szóval apád tegnap délután kijött a pékségből, és erre ment el a standom előtt. Szokott erre jönni, szereti a gombát, a finom erdőspusztai gombának nincsen párja! – Ez az erdőspusztázás is furcsa volt a néniben, a fiatalok már nem igazán használták a Hargattaan régies, a növényzete alapján kapott nevét. – Itt válogatott, volt vargányám, susunkám, pereszkém, nyálkataplóm...

– Mondja már, kérem! – Suathis már ordított. – Nem érdekel, mit vett, csak hogy mi történt vele.

– Nyálkataplót nem szokott vinni, de azért megnézte azt is, de végül vargányát választott.

– Nem érdekel, mit vett, csak hogy hová tűnt!

– Szóval kifizette a vargányát, ellépett, de visszafordult, mégis kért egy kis susu... Jó, jó, aranyom, mondom már! Szóval, mikor végül elindult, a fa mögül, onnan, annak a háznak az árnyékából kilépett egy fura figura, és hozzácsapódott. Beszélni kezdett, apád mintha nem lepődött volna meg, hogy ott volt, vagy legalábbis, hogy hozzászólt. A fura figura magyarázott neki valamit, egy papírt is mutogatott, de apád egyre idegesebben válaszoltatott neki, meg is szaporázta a lépteit, szerintem ott akarta hagyni.

– És?

– Mi és? Utána befordultak a sarkon, és már nem láttam őket.

– Hogy nézett ki az a férfi?

– Nem mondtam, hogy férfi volt. Az igazat megvallva, nem tudtam eldönteni, hogy férfi-e, vagy nő, magas volt, és sovány, olyan se ilyen, se olyan mozgású ember.

– És miért volt furcsa?

– A ruhája volt furcsa. Sose láttam ilyet, mintha egyenruha lett volna. Ha nem bordó lett volna, hanem okkerszínű, azt mondanám, a gáldor személyes testőrségéből való egyenruha!

– Mikor látott maga olyat, Favir néne?

– Még mikor fiatalasszony voltam, a régi gáldor – itt a néne lehaláltotta a hangját, és óvatosan körülnézett – Húhbáda nyugosztalja! – trónra lépésekor, országjáró körútján járt nálunk is. Annyi testőr nyüzsgött akkor itt, mint a nyű. Bizony szép volt a régi gáldor, szikrázott a haja, és aranyat szóratott a nép közé...

Suathis egy pillanatra elfeledkezett az apjáról, tátott szájjal hallgatta a nénét. A régi *gáldorról* nem volt szabad beszélni. Nyílt titok volt, hogy a mostani uralkodó évekkel azelőtti trónra kerülése furcsa körülmények között történt. Azt rebesgették, hogy a régi gáldornak nem kellett volna meghalnia, de Tezer úgy vágyott a trónra, hát segített elődjének. Bilude tehát meghalt, a lánya, Adolat lemondott a trónról, és mindenki, aki ezzel ellentéteset mert mondani, vagy bármely módon megkérdőjelezte Tezer uralkodói mivoltát, a börtönök mélyén végezte. Jó esetben, mert rossz esetben a tenger mélyén, vagy eladták rabszolgának külföldi országokba.

A lány megrázta a fejét, talán azért, hogy kitisztítsa, és újra faggatni kezdte a nénét, de az már nem mondott semmi újat, kábán nézett maga elé, és valami régi dalt dúdolt az orra alá.

– Köszönöm, Favir néne – szólt hát Suathis őszinte hálával, és hazaindult.

– Hé, te lány! – rikoltott utána egy kellemetlen képű ruhaáros asszony. Suathis visszánézett, a kolbászáros felesége szólt hozzá. – Hallom, eltűnt az apád. Vigyázz magadra, nehogy a *neveldében* találd magad. Bár jót tenne neked. Szólunk is a neveldeknek, ne aggódj, szívkön viseljük a sorsod, galambom! – Undok nevetése még hosszan csengett Suathis fülében.